

የ**ጀ**ን

5

GULESEG Coptic

TOGUM LA BU TUUMA

Zubɔka: Gurenɛ gulesego wara

POSEGA

Yenkuna wa puan tu wan bise la gɔnɔ gulesego buuri buuri. Gɔnɔ gulesego de la nimu'ure paŋa tuunɛ bo tɔgum woo dagi la Ghana tɔgum la ma'a gee Solemiine la Diimi yeletuusum.

Tu san ta zamese zubɔka wa ba'ase fu wan ta'am;

1. Gulesɛ yeletuusum gɔŋɔ
2. Gulesɛ yelepa'alego gɔŋɔ
3. Gulesɛ gulesewoko gɔŋɔ (**Composition/Essay**)

Putɛdaasi:

- Gulesewoko bii gɔŋɔ gulesego de la gulesego ti fu gulesa pa'ala fu puti'ire n de sela dɔla sɔsega yeledaa puan.
- Fu wan zamese gɔnɔ gulesego buuri buuri butā kalam:
  - Yeletuusum gɔŋɔ de la solema gɔnseko ti fu ni gulesa naara taaba nigena tuura pa'ala fum tabelɛ nyɛ sela.
  - Yelepa'alego gɔŋɔ me de la gɔnseko n ni bɔta ti nera la gulesɛ pa'ale sela aŋa—nera, zugɔ, zi'an, sūure aŋa, lɔkɔ etc.
  - Gulesewoko gɔŋɔ de la gɔnɔ ti fu ni iŋɛ viisegɔ gee gulesɛ pa'ale yele la ti fu viisɛ bɔke sela. A nimu'ure kankajɪ la de la a gãresɛ, a pa'ale yele zuo mɔpi, sosi'a ti a doose, bii putsi'a ti a nyɛ la.
- Gɔŋɔ woo buuri ti fu gulesa tari ku aŋa me la sosi'a ti tu dɔla gulesa ba.

SELA N BOI BINI

Tu pugum dijë sôse zukuna wa bôba asi'a me tu yia zamesego la puan. Fum tera tu daa yeti ti yelesum zuo de sela? Gee te'elego yelesum duma la?

Fu san lagum la fu tadaana la ti ya sôse ba'asse fu nyaa gulese fu bokë se'em la bije.

San dëna bala, bisë fu lebesego duma la gee bisë sela n boi tilum wa.

YELESUM ZUO

Yelesum zuo de la yelesum n pa'ali putëdaa la n boi tigese'ere ti di bôna bini la puan.

Te'elego yelesum de yelesum n sujëri ti tu bokera putëdaa la.

Gulesewoko Gçjç (Composition/Essay)

Fu nari ti fu tara la gulesego paña mi'ilum sebo ti fu wan ta'am gulesse gçjç. See ti fu tigere diyima woo puan fu ta'am tigese fu puti'ira la gee sôse suja suja. Fu wan nyajë ïwana wuu; fu san tigese lasebaare se'ere n ïwɔni taaba, gulesa ti puti'ira la naara taaba suja suja dôla yela la n ijë doose se'em, wan nyajë pa'ale sela zuo gee ti fum sake bo puti'ira asi'a, tara yela magesa pa'ala ti ba bokera yelemijere la, etc.

Gulesewoko de la gçjç ti fu gulesa pa'ala fu puti'ire bii sosi'a ti fu gulesa dôla pa'ala fu puti'ire bii fum n ti'isi se'em. Gçjç woo ti fu gulesera pa'ali nyu'ɔ yele mɔpi.

Tu tari la gçnø gulesego buuri buuri butâ n de sëba ti tu sôse ba yele yenseko n kɔ'ɔm tagelë wa puan.

Yeletūusum gçjç gulesego

Yeletūusum gçjç gulesego de la gçnseko n guleseri tûura dôla yele n ijë se'em la zâ'a. Ba ta'am dëna fumiña puti'ire nigejø bii la de la yelemijere yela ti fu gulesa tûura pa'ala.

Yeletūusum wa ni kɔ'ɔm tûura tigesá dôla la yela la n ijë se'em la tara yian nera yusçosejä la sôsera (gee dagi saña woo ti ba tara yian nera yusçosejä). Yeletūusum gçnø la zo'e zo'e ni gulesera tara la puti'ire foote gee ti tögum pa'ale la sela n pugum dijë ijë tole, bii a tara yelekigela sôsera ti a vi'e sëba n selese e la puti'ira.

Magese yeletūusum göjö gulesego zuto n de wuu:

- Gulesə solene səsə pa'ale fum n pəsə kiŋə fu sukuu daare.
- Sukuu basega kaseka ti mam kan maam tam.
- Mam tabelə tum nyə nyuuro se'em ti n puurə pee.
- Gulesə solene səsə pa'ale fum tabelə tue gee zamese yensebo yese bini.

Tuunə 5.1

Abayı tuunə: Guelesə yelesum la fu gulesə te'elego yelesum duma doose wa puan: Dögum daare kibesi la

Tuunə 5.2

Kāalə gulesego səsega wa n boi tilum wa gee bisera yeletūusum aja n de səla gee dike fumiňa yelebea gulesə ba biňe.

<https://open.library.okstate.edu/internationalcomposition/chapter/unique-characteristics-of-the-narrative-essay/>

Alagube tuunə: Ya san bise ya zamese wa paę beense'ere wa la, nyaa səsə ya pa'ale səla la səla ti fu wan ta'am dike pa'ale ba tigeseri puti'ira se'em tigere gulesego.

Yeletūusum gulesego aja (Structure of a narrative essay)

Yeletūusum gulesego tara ku aja ti fu nara ti fu dəla ta'am tigese fu puti'ira la gee gulesə ku suňa.

Kāalə səsega wa <https://mhcc.pressbooks.pub/app/uploads/sites/31/2021/07/Narrative-Essay.pdf>

Tuunə 5.3

Pu ya yamisi iňe tigera puan la səsə pa'ale tu ya kāalə səsega la bōkə səla.

Nyaa dike fum n kāalə gee zamese səla yesera yeletūusum göjö gulesego aja la make la səla n gulesə gā tilum wa bise. Yeletūusum gulesego n ani se'em de la a tari la pəsəga, inya la tiga la kilesegə.

Pösegə

Yo' e yeqja la. Zo' e zo' e la, ba ni dike la sokere pöse, yelese'ere n wan vi'e nereba puti'ira wa'am sösega la puan. Lasebaare sere woo n de Nimmu'ure nara ti seba n kääli la zä'a baye la me ni bôna la pösega tigere la puan. Gulesewoko n tari viisego puti'ire n wan tari nokpe'ene ñme'a bii putedaasi kelum pa'ase la bilam.

Inya Tiga

Gäreseko zä'a n wan sujë fu viisego puti'ire la zä'a boi la kalam. Saşa la zä'a boi kalam la pulötì la zä'a.

Tigere woo sum ti di tara la yelesum zuo pösera gee tari yelesum sebo n wan daregë puti'ira wa'am loje yenseko n tagelë döla poore la na se'em ti nereba wan bota ti ba kääle.

Kilesego/Ba'asego

Mam yele sela n ta'ase fu viisego la
Maam bise yeledaasi la
Gulesë fu kilesego yelesum n de sela n ñmaë sela woo gi'i.

Tuunə 5.4

1. Yayi yayi, gulesë ya yelesi'a n nari ti a bôna yeletüsum gøjö gulesego inya la puan gee lagum la ya taaba la ti ya söse.
2. Pu yamisi gee gulesë tigeratä yeletüsum gøjö n tögeri ya tiňa kibesi de'eno ti fu tabelë bise. Kääle fu tuunə la pa'ale deo la zä'a ti gäresë bise.
3. Kääle gulesego sösega wa n gä tilum wa gee ti ya pugum dijë pu taaba se'em la, ya pa'ale yeledaasi bii tigere woo vuure n de sela la gulesa la dike gulesego aňa sekä gulesë ta'am vi'e nereba puti'ira ti ba kääla.

Mam daa boi yunivesiti zä'a waabi la, mam daa ni kɔ'ɔm mɔ me n teesi puan. Mam ma de la professor bôna yunivesiti puan gee ti mam sɔ me dena tikiya, bala zuo la zamesego de la sela ti ba dike dɔge mam ti mam pugum malum zamesego la n bumbilumi. Yuunse'ere ti mam daa nan pae dena tarema la (Nimu'ure yuunse bɔ'ɔra seba woo ti 'iseri ti ba beere kiye kolegi duma la zä'a), mam daa nyë la yeletooro paa mam daa ta baye yeti ti mam feele la n teesi gɔjö kuyima ti mam mina yeti ti mam mɔɔri me paa la.

Feele.

La daa kɔ'ɔm ana mam se' em n bala.

Mam daa dike la nyane ke'ese n dɔgereba nimu'ure paa wuu mam miŋa ti la dēna nyane se' em la.

Puti'ira la sūdēka la yeletooro la n paε mam se' em la, mam daa kɔ'ɔm ti'isa la bala dabenere la zā'a puan gee sōkera n miŋa yeti ti ŋwana nuu kan sa'am n beere sukuu kāte kine puan base. Mam nuu le po pa'ase sukuu kāra kine puan me wa yoi? Putε-ana wa n daa kɔ'ɔm ta tɔla neŋa ti a sa'am mam la, ti mam sɔ la mam ma nyaa ta pa'ase tu sukuu tikeya mina n de ka'ajo la kaka (guidance counsellor) zā'a daa kɔ'ɔm pa'ase mam sugeri. Ba sum la ba bɔkere la ti ba daa tara dɔla mam la, ba daa nyāŋe vi'e mam yese yeletooro la zā'a puan me, ti kalam wa, mam daa baŋe yeti sela woo wan ze'ele suŋa.

Eε, ti fu feele fu nimu'ure gɔŋɔ kuyima teesi la de la daaŋɔ paa gee mam daa tirege me tumpaŋa gee nyε pa'ala ayima ti a pa'ala la yuunε la zā'a puan se' em wan gu ti yeledine la taaba da le paε mam gee ti nyε teesune n teesi la gulesegɔ puan la tu zamesegɔ deo la puan

Mam nyaa baŋe yeti ti fu san tum tuunε lui la pa'ase tu vom puan me gee fu lui ba'ase gee nyaa le iŋε se' em la n wan pa'ale fu tuunε la sum. Mam bɔkε yeti la de la nimu'ure paa ti fu san bɔna yele puan fu paε fu tadaana ti ba suŋe fu. Mam daa naε la n pa'aleduma la tuna sela woo la, mam daa nyāŋe nyε bɔkere me paa n zamesekuna gɔŋɔ la puan ti mi'ilum daa tole neŋa. La de la yelemiŋere, mam bɔkε yeti ti see ti fu tirege fumiŋa la san pugum bɔta la kpe' em la se' em me. Yensebo n mam daa zamese yesera mam sukuu la puan la n tee mam vom gee base ti mam dēna nera zina beere wa. Mam puure pee me la yensebo taaba ti mam zamese la mam n nyāŋe iŋ se' em yese yeletooro wa puan gee zea zina wa.

Yeleta'alego gɔŋɔ

Beni n de yeleta'alego gɔŋɔ?

Yeleta'alego sɔsega gɔŋɔ de la gɔnseko n ni pa'ala nera, zi'an, zugɔ bii yelese'ere n paε fu, ta'am nigena gulesa se' em ti mina n ka boi yele la puan wan ta'am nyε puti'ire foote bɔkε fu sɔseri sela yele la. Fu yelebea la loosego suŋa suŋa suŋeri pa'ala me ti mina n kāali la wan ta'am bɔkε fum pa'ali neremina, zi'an, zugɔ bii tuunse'ere ti fu bɔta ti ba baŋe la. Yeleta'alego gɔŋɔ nari ti ku tigese me suŋa suŋa gee tara yelebisi'a n wan vi'e nereba la puti'ira wa'am sɔsega la puan.

Magese wuu, ba ta'am soke fu ti fu gulesə yeletūusun doose yelezuto wa n boi tilum wa:

Yelepa'alego gənə aja (Structure of descriptive essay)

Yelepa'alego gənə tari aja wuu gəntuna sa buuri aja la ti tu pugum zamese la.

Pəsega: Gulesə yelesi'a ti fu səsə gənə la puan la ti la niə suŋa. Fu san dike sokere n ka tari lebesego pəse la ni vi'e mina n yeti kāale la puti'ire wa'am fu gənə la puan.

Inya tiga la: Fu san diŋe gāressə putədaa la. Yelesum zuo la nyaa sum ti tigere woo puan yelebidaa bəna bini gee dəna səla n wan ta'am vi'e nəra puti'ire wa'am gənə la puan. Fu san yeti tari putesaaja wa'am, see ti pəse tigepaalega.

Kilesego: Le maam səsə səla zuo gee ti fu gulesə gənə la wuu fum n pəse ni se'em la gee nyaa kɔ;ɔm dike yensebo bii putesaasi la ti tu zamese tu tigera la kāalego puan la nae bini.

Yelepa'alego gənə gulesəgo zuto tuseto n ɻwana.

- Gulesə yelepa'alego gənə pa'ale sinii ti fu nəŋe paa.
- Gulesə yelepa'alego gənə pa'ale Fāe-miŋa la mama sareya (freedom and justice) puti'ira.
- Gulesə yelepa'alego gənə pa'ale gənseko ti fu nəŋe paa.
- Gulesə yelepa'alego gənə fum n pəse kiŋe solemitiŋa.

Gulesə yelepa'alego gənə pa'ale fusunko.

Tuunə 5.5

1. Dike fum n zamese səla zā'a waabi la, gulesə pa'ale yelepa'alego n de səla məpi? Yelepa'alego gənə la yeletūusum gənə boi təka la ɻwani?
  - a. San dəna bala, yi bisə ya sinii wa gee kāale yelesi'a n boi tilum la gee səsə pa'ale ya puti'ira pa'ale ya taaba la yelepa'alego gənə aja n ani se'em. Gonkuna ku ankana bəe ti fum bisə ti la de nimu'urə aja la beni zuo ti a dəna nimu'urə?

[A descriptive essay - Search \(bing.com\)](#)

Yelepa'alego aja la kaseka n ɻwana n boi tilum wa.

- See ti tɔgum la niɛ suŋa ti bɔkerɛ bɔna bini. Fu tɔgum la sum ti bu dɔla la sɔsega la zuo n de sela la.
- Dike zaaleŋa yelekigela pa'ase fu gulesego la puan. Dwana pa'alɛ yeti ti fu tara makere la makevɛki, yup'alesi, dãalum duma, la itego pa'alesi ti la puti'ire foote bɔ'ɔra se'em n kãali la.
- Loose yelebisi'a n de pa'alego yelebea ti mina n kãali la da maam tam a yele

Tuunɛ 5.6

Kãale folesi'a ti ba dɔla gulesa yelepa'alego gɔŋɔ tilum wa;

1. Yia daana, iŋɛ viisego bisɛ sɔsega la zuo ti ba bo fu la gee maasum fum wan dike fumiŋa puti'ire nigum gãresɛ ka se'em. Tigese lasebase'ere zã'a ti fu tara la doose taaba suŋa suŋa.
2. Buyi daana, gulesɛ fu puti'ira la tigese binje gee pa'alɛ fum yeti fu yele sela la fum wan yele se'em doose taaba.
3. Butã daana, gulesɛ fu tigere woo yelesum zuo la.
4. Ba'asego, maam kãale gee demese fu gɔŋɔ la. Dwana wan suŋe ti fu maam demese gulesɛ tuure n boi zi'an woo.

Fu wan bɔta ti fu dike sela pa'ase sela n boi wa puan? Tu tigese ba doose la nuure bunaasi, ina bɛɛ ti fum bisɛ a de Nimm'u're ba zã'a puan wuu fu san gulesa la yelepa'alego gɔŋɔ?

Tuunɛ 5.7

1. Ya pu se'em la, gulesɛ ya yelepa'alego gɔŋɔ n de tigera-atã ti zuo la dɛna 'Ghana wa tiŋa beene' gee sɔsɛ folesi'a ti ya doose ta'am gulesɛ la. Maasum ya ti ya yeti ya dike ya gɔŋɔ tole sɔsɛ pa'ale tu zã'a deo wa puan.
2. Dike yeletūusum la yelepa'alego gɔŋɔ tɔgum la make taaba bisɛ ba sela n ɻwɔni la ba sela n boi tɔka tɔka. Dike ya n nyɛ sela la sɔsɛ pa'ale deo wa zã'a.

Gulesse gulesewoko göjö (Expository Essays)

Gulesewoko göjö de la göjö “n nië yela” pa’ale mina n kāali la; a base mina n kāali la bokera la sela woo, pa’alego la zā’aa, bii a gäresë zuo suja suja.

Sosi’aa ti tu döla gulesa gulesewoko göjö

Fu san gulesa gulesewoko göjö la sum me ti fu mina zuo bii fu bokë fum n guleseri sela la. Ba ta’am soke ya ti ya gulesë gulesewoko doose zutuna wa puan;

1. Beni n soi gee ti nereba kelum bota ti ba ke’era sagbane la puan sa?
2. Sosë pa’ale zolego bā’aa imma’asum tuulum yela.
3. Gäresë pa’ale tiisi ñmaë n tari daajö yela.
4. Sosali miidia n tari daaneko bō’ora sukuu zamesego.

Fu san gulesera gulesewoko göjö, la de la nimu’ure ti fu doose so-ana wa;

- a. Kāale sokere yele la zuo suja suja.
- b. Le maam kāale fum zamesë sela doose yele la puan la. Fu san ka bokë sela soke fu tikeya la ti a gäresë bo fu. Ee intaneti puan kāale göno döla yele zuo puan bii bise laabiri göno kāale doose yele la zuo nyé lasebaare ta’am bokë.
- c. Yele ba fii tigese ba fii ta’am kāale
- d. Gulesë tigese fu göjö la puti’ira la (bise tilum wa).
- e. Gulesë sela n ta’ase viisego la ñwana fii, tigese fu pösega la gee ta’am pöse fu göjö la gulesego.

Ti’isegö tuunë: Fu san kāale sosi’aa ti fu nara ti fu doose ta’am gulesë gulesewoko göjö ti ku ana suja la ba’ase, beni mi’ilum paña ti fum ti’isë yeti ti la de la nimu’ure wan suje fu ti fu ta’am maasum gee gulesë gönkuna wa?

Gulesewoko göjö aña (Structure of an expository essay).

Gulesewoko göjö aña n ñwana n boi tilum wa.

Göjö la pösega

Pöse yele sela ñwana fii wa doose zuo la puan gee bo sela n ta’ase viisego la ñwana gi’i pa’ale fum yeti fu inje se’em.

Inya

Zo’e zo’e puan la a ni dëna la tiga atā ma’aa gee guleseko n ba’am wöge a ta’am gañë bala me. Kalam n de zi’an ti fu nyaa wan gäresë yela la suja suja pa’ale

sosi'a ti fu doose, puti'ira bii zuo la ti fu gäresa ti nereba bokë fu göjö. Tigere diyima sum ti di ni kɔ'om sɔsε la putedaa diyima ma'a yele. Iwana ni bo la yo'o gee ti sela woo niε ti nereba la mina fum guleseri yε'esa zi'an bɔba gee ti bɔkerε bɔna. La nari me ti putεse'ere woo ti fu tara kina tigere woo puan di ta'am dεna sela n naε la sela n ta'ase viisego la.

kilesego

Gulesewoko göjö kilesego ni dεna fu tigese puti'ira la doose zuo la puan ŋmaε ŋwana gi'i. Kilesego la boi bini fu ŋmaε la göjö la gi'i se'em n wan vi'e nereba puti'ira wa'am bini. Kalam nyaa ni bo la gäresε la zã'a n boti ti fu bokε sela n boi tigera la puan la sela n ta'ase viisego.

Pu yayi yayi gee kääle ya sɔsεga wa n boi intaneti wa puan wa gee sɔsε gulesewoko göjö n aja n ani se'em.

<https://www.quora.com/What-are-the-characteristics-of-an-expository-essay>

Tuunε 5.8

1. Gäresε pa'ale sela göjö gulesego. Dike fu lebesego pa'ale deo wa zã'a.
2. Yayi yayi, kääle ya göjö wa n boi intaneti puan la gee sɔsε ya gulesewoko göjö aja n ani se'em la. Tari ya puti'ira la wa'am sɔsε pa'ale deo wa.
<https://assets.myperfectwords.com/blog/expository-essay/expository-essay-examples/expository-essay-example-grade-7-pdf.pdf>
3. Pu ya, gee sɔsε sosi'a ti tu dɔla gulesa gulesewoko göjö. Sɔsε ya pa'ale deo wa zã'a.
4. Gulesε tigera-atã gulesewoko göjö ti zuo la dεna 'Beni sɔi gee ti nereba kelum kina sagbana puan?' gee dike bo fu tadaana n boi deo wa puan ti a kääle gee pa'ale gulesewoko aja n de si'a bɔna bini la fum n iŋε zi'an sunja gee tue zi'an.
5. Dike yelepa'alego la gulesewoko göjö aja la ba tigesego make taaba bisε ba sela n ŋwɔni la ba sela n boi tɔka tɔka. Dike ya n nyε sela la sɔsε pa'ale deo wa zã'a

AMAAMBISE SOKERE DUMA:

1. Gulesə yeletūusum gəjə n de tigere diyima gee pa'ale yelesum zuto la te'elego yelesum duma n de səba bəna bini.
2. Dikə fumiňa yelebəa gāresə pa'ale yeletūusum gəjə n de səla.
3. Pa'ale doose suňa suňa fu wan iňe se'em gulesə yele zuo n de *Yelesune n tabelə iňe mam vom puan* ti a dəna yeletūusum gəjə.
4. Səsə yeletūusum gəjə aňa n ani se'em. Dikə fu tuunə la səsə pa'ale deo wa ză'a.
5. Gulesə tigera-ată gəjə ti zuo la dəna *Sose 'ere ti mam kiňe kan maam tam* gee səsə yeletūusum gəjə aňa ti fu gulesə la. Pa'ale yelesum zuo n de səba bəna tigere woo puan.
6. Gulesə tigese fu yelepa'alegə gəjə la doose zuo wa '*Mam Sukuu pa'alegə*'. Da tam ti fu gulesə doose gulesəgə gəjə aňa n ani se'em la.
7. Gulesə yelepa'alegə gəjə n de bii tigera ată doose zuo wa '*Duniya wa ză'a mam zəsunkə n bala*'. Gulesə dəla yelepa'alegə gəjə gulesəgə aňa la.
8. Beni n de gulesewoko gəjə?
9. Gulesə gulesewoko gəjə n de tigera ată ti zuo la dəna '*Tiisi ȳmae daaýə yəla*'. Gāresə pa'ale ku tigese se'em gee ti ku aňa ana se'em.
10. Dikə yeletūusum gəjə la gulesewoko gəjə make taaba bisə. Gulesə pa'ale ba boi təka təka se'em la ba ȳwəni taaba se'em.

REFERENCES

- Ackley, E. et al (1986) *Macmillan English 12* Macmillan Publishing Company 886 Third Avenue New York, NY 10022
- Crew, F. (1987), *The Random House Handbook* (5th Edition) McGraw. Hill Publishing Company New York
- MacGraw Hill, G. (2000) *Grammar and Composition Handbook* McGraw-Hill Publishing Company
- Grieve D. W., and Pratt, K (1971), Certificate English Language, Western Printing Service Ltd., Bristol
- Herfferman, A.W and Lincoln, J.E. (1982), Writing, A College Handbook, Third Ed. W.W. Norton & Company Inc. London
- Marius, R. & Wierner H.S. (1988), *College Handbook (2nd edition)* The McGraw – Hill Publishing Company

EXTENDED READING

- Read for further knowledge: <https://www.grammarly.com/blog/expository-essay/>
- Denenga, M. S. (2019). Writing Mastery: Expository Essay: Expository Essay. Munaii
- Josephine, E. (2020). Narrative Essay <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.29485.03041>
- Lee, K. (2020). *How to write great essays*. Kalvin Lee
- For more on narrative essay https://www.researchgate.net/publication/338778494_Narrative_Essay
- Read for further clarification <https://myperfectwords.com/blog/descriptive-essay>
- Neumann, J. (2016). A professor's guide to writing essays: The no-nonsense plan for better writing. 2nd Edition. Jacob Neumann
- Read <https://fresh-essay.com/descriptive-essays>

REFERENCES

1. Blanton, L.L. (2021). *Composition Practice*. Henle ELT
2. Starkey, L. (2004). *How to write great essays*. New York: Learning Express
3. Kane, S. T. (2000). *The oxford essential guide to writing*. Berkeley Publishing Books
4. Zemach, E. D. & Rumisek, L. A. (2009). *Academic writing. From paragraph to essay*. Macmillian
5. Blanton, L.L. (2021). *Composition Practice*. Henle ELT
6. DeJoy, N.C. (2021). *Undergraduate writing in Composition Studies*. Utah State University
7. Howlett, M. (2023). *The creative phrase book for descriptive and narrative essay writing: A must-have reference for students to write A+ essays*. Vol 1 Kindle Edition.
9. Zemach, E. D. & Rumisek, L. A. (2009). *Academic writing. From paragraph to essay*. Macmillian.

ACKNOWLEDGEMENTS

Ghana Education
Service (GES)

